

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihicenter.ir/edu

 نمونه سوال گام به گام

 امتحان نهایی جزوه

 دانلود آزمون های آزمایشی

متوسطه اول : هفتم ... هشتم ... نهم

متوسطه دوم : دهم ... یازدهم ... دوازدهم

www.tafrihicenter.ir

جزوه ی دین و زندگی

تهیه و تنظیم

منیر سادات میر حسینی

پایه یازدهم ریاضی و تجربی

درس اول: هدایت الهی..... صفحه ۳

درس دوم: تداوم هدایت..... صفحه ۹

درس سوم: معجزه جاویدان..... صفحه ۱۶

درس چهارم: مسئولیت های پیامبر..... صفحه ۲۱

درس پنجم: امامت تداوم رسالت..... صفحه ۲۹

درس ششم: پیشوایان اسوه..... صفحه ۴۲

درس هفتم: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رسول خدا..... صفحه ۴۷

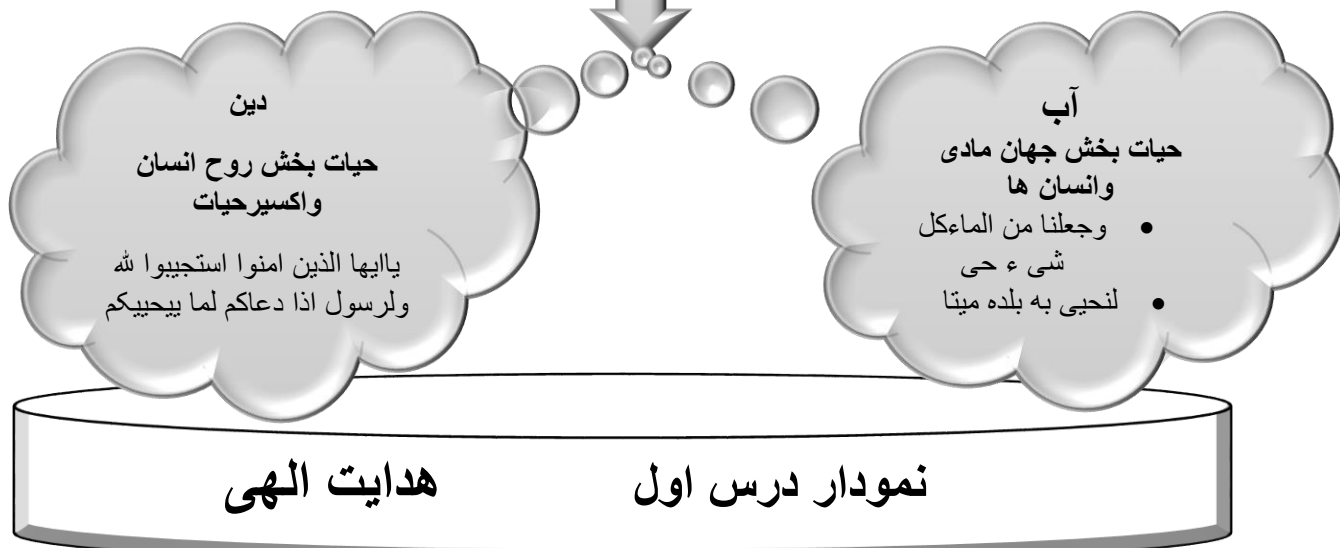
درس هشتم: احیای ارزش های راستین..... صفحه ۵۴

درس نهم: عصر غیبت..... صفحه ۶۱

درس دهم: مرجعیت و ولایت فقیه..... صفحه ۷۱

درس یازدهم: عزت نفس..... صفحه ۸۰

درس دوازدهم: پیوند مقدس..... صفحه ۸۵

نیازهای انسان

برتری بنیادین

طبیعی و غریزی

کشف راه درست زندگی

درک از آینده خویش

درک هدف زندگی

مرد خردمند هنرپیشه را عمر
دو پایست در این روزگار تابه
یکی تجربه آموختن بادگری
تجربه بردن به کار

روز هافکر من این است و همه شب سختم....
از کجا آمده ام آمدنم بهر چه بود....

امام سجاده (ع)
خدایا، ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص
بده که مرا برای آن آفریده ای

تدبر در قرآن

بسم الله الرحمن الرحيم
والعصر ان الانسان لفي خسر

الا الذين امنوا وعملوا الصالحات

وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر

- ۱- خداوند در این سوره به چه چیزی سوگند خورده است؟ چرا؟ به عصر سوگند خورده است، عصر به معنی زمان و تاریخ بشر است، چرا که سوگندهای قرآن همواره متناسب با مطلبی است که سوگند به خاطر آن یاد شده، و مسلم است که خسران انسانها در زندگی نتیجه گذشتن زمان عمر آنهاست.
- ۲- چه خسارتی انسان را تهدید می کند؟ از دست رفتن سرمایه وجودی انسان که همان عمرش است
- ۳- چه کسانی دچار خسران نمی شوند؟ کسانی که ایمان بیاورند، عمل صالح انجام دهند، خودشان حق را رعایت می کنند و به سوی حق دعوت کنند، و همچنین خودشان صبور هستند و دیگران را نیز به صبر دعوت می کنند.

دو ویژگی پاسخ به سوالات نیازهای برتر

الف) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است
ب) همه جانبه به طوری که به نیازهای مختلف انسان به طور هماهنگ پاسخ دهد زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی، دنیوی و اخروی وی پیوند کامل باهم دارند و نمی توان برای هر بعدی جداگانه برنامه ریزی کرد

فعالیت کلاسی

الف) آیا عقل انسان به تنهایی می تواند به این سوال های اساسی پاسخ کامل و جامع دهد؟ چرا؟
کسی می تواند انسان را در جهت پاسخ گویی درست به نیازهای برتر رهنمون شود که آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او، چگونگی زندگی در جهان آخرت و ارتباط آخرت با دنیا داشته باشد. اما با توجه به اینکه دستگاه تفکر و اندیشه ی انسان دارای محدودیت است و نیز از طریق علوم بشری نمی تواند اطلاعات مذکور را به طور کامل و دقیق بگیرد، پس نمی تواند به نیازهای برتر پاسخ کامل و جامع دهد اگر خداوند این برنامه را از ابتدا برای انسان آماده کرده باشد، هر انسانی می تواند از همان آغاز جوانی قدم در راه سعادت بگذارد و از تمام ظرفیت عمر خود برای کسب کمالات استفاده کند. اما کسی که چنین نکند و خودش دست به جست و جو بزند، آخرش خواهد گفت: جوانی صرف ره کردم که یابم زندگانی را نجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را ب) آیا انسان به تنهایی می تواند مسیر سعادت را طراحی کند؟ چرا؟
از آنجا که طراحی مسیر سعادت انسان بستگی به پاسخ کامل و جامع به سئوالات و نیاز های بنیادین دارد و انسان نمی تواند به تنهایی به آنها پاسخ دهد، نمی تواند به تنهایی مسیر سعادت خویش را طراحی نماید

بجهن، اگر کسی را هدایت و برکتی از جانب حق تعالی نرسد، وی برای رسیدن به
آن هدف آن راهدایت می کند پس هدایت یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است
قال ربنا الذی اعطى کل شی خلقه ثم هدی

شیوه هدایت انسان
ویژگی هایی که خداوند در وجود انسان قرارداده
سبب تمایز بنیادین آواز سایر موجودات می شود
وسبب تفاوت شیوه هدایت وی از سایر مخلوقات
ویژگی های انسان
اختیار و انتخاب تفکر و تعقل
هدایت خداوند توسط رسولان

شیوه هدایت مخلوقات متفاوت است
هر مخلوقی، متناسب با ویژگی هایی که
خداوند در وجودش قرار داده است هدایت می شود

شیوه هدایت خداوند

امام کاظم به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم فرمود
ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در
پیام الهی تعقل کنند کسانی این پیام را بهتر می پذیرند که از معرفت برتری برخوردار
باشند و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان های الهی داناترند و آن کس
که عقلش کامل تر است، رتبه اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

تکمیل کنید

اگر خداوند به سؤال های اساسی انسان پاسخ ندهد و او را رها کند، انسان در قیامت
می تواند بگوید:

از آنجایی که تو (خداوند) خود ما را رها کردی و برای ما راهنمایی نفرستادی که به
سوالاتمان پاسخ دهد، بهاین خاطر گمراه شدیم، اگر يك پیامبر می فرستادی از او
اطاعت می کردیم.

خداوند در قرآن کریم درباره تمام و کامل شدن حجت الهی با فرستادن انبیاء و جلوگیری
از این بهانه جویی، فرموده است:

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِنَاسٍ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
رسولانی (را فرستاد که) بشارت دهنده و انذار کننده باشند، تا بعد از آمدن پیامبران،
برای مردم در مقابل خداوند، دستاویزی و دلیلی نباشد خداوند با فرستادن پیامبران راه
اعتراض بندگان را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.

اندیشه و تحقیق

۱- آیا انسان می تواند پاسخ دادن به این نیاز ها را نادیده بگیرد و براساس ضرب المثل هرچه پیش آید خوش آید رفتار کند؟ چرا؟ »

این پرسش نیز به طرح یکی دیگر از آسیب ها می پردازد. برخی از افراد وقتی با سوال های بنیادین مواجه میشوند، برای آسوده کردن وجدان، خود را به بی خیالی می زنند و می گویند خود را درگیر این سوال ها نمی کنیم. زندگی به هر صورت پیش رود، برای ما تفاوتی ندارد. اما این ها نمی دانند که روزی متوجه این تفاوت می شوند که دیگر قادر به انجام دادن کاری نیستند. بنابر این انسان عاقل نمی تواند چنین نگرشی داشته باشد چون پاسخ گویی مناسب به نیاز های برتر (بنیادین) سعادت و خوشبختی او را به دنبال دارد و بی توجهی به آنها شقاوت و بدبختی ابدی را نصیب انسان خواهد کرد.

۲- آیا می توانیم پاسخ به نیازهای برتر را به احساسات شخصی و سلیقه فردی واگذار کنیم؟ چرا؟

راه کمال و رشد هر نوع از موجودات راه معین و خاصی است. به طور مثال، دانه گندم و نوزاد گوسفند، راه معینی را باید بپیمایند تا به کمال خود برسند. نوزاد گوسفند نمی تواند بگوید من بنابر نظر و سلیقه خودم شیر نمی خورم. زیرا اگر شیر نخورد رشد نمی کند و می میرد. در حقیقت رشد و نمو بدن انسان و هر موجود دیگری مکانیسم و قانون خاص خود را دارد و اگر کسی نخواست از این قانون مندی پیروی کند باید تبعات آن مانند رنج و بیماری را بپذیرد. بعد معنوی انسان نیز همین گونه است. رشد آن از راه معین و قانون مندی خاصی تبعیت می کند و به راه و قانون دیگری جواب نمی دهد. به میزانی که از این قانون دور شویم درد و رنج و تبعات منفی آن را باید بپذیریم. این در حالی است که عمر انسان کوتاه است و این عمر فقط يك بار در اختیار او گذاشته می شود و اگر آن را صرف اندیشه های شخصی کند و راه تجربه و آزمون را در پیش گیرد عمرش بیهوده تلف خواهد شد و در پایان ، چیزی جز حسرت و پشیمانی در پی نخواهد داشت.

شعر زیر با کدام يك از نیازهای برتر انسان مرتبط است؟ چرا؟

مرد خردمند هنر پیشه را عمر دو بایست در این روزگار
تا به یکی تجربه آموختن با دگری تجربه بردن به کار
کشف راه درست زندگی، چرا که شاعر معتقد است انسان باید دو عمر داشته باشد، در عمر اول راههای مختلف را تجربه کند و راه درست را انتخاب کند و در عمر دوم به کار بپردازد. اما حال که این امکان وجود ندارد

- ۱- قدرت انتخاب انسان در آن نادیده گرفته شده است.
- ۲- نیازمند تجربه و آزمون است تا کارایی آن مشخص شود.
- ۳- نیازمند تعقل و ادراک است تا درست بودن آن مشخص شود.
- ۴- بررسی همه جانبه نیازهای انسان در آن نادیده گرفته شده است.
۲. درآیه شریفه **رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِنَاسٍ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا** به دست می آید؟ سراسری ۹۵
- ۱- ارسال حجت نهان و اختیاری بودن هدایت
- ۲- اتمام حجت برانسان و بهره مندی از حجت الهی
- ۳- ارسال حجت نهان و بهره مندی از حجت الهی
- ۴- اتمام حجت برانسان و اختیاری بودن هدایت
۳. به بیان امام کاظم علیه السلام، انحصار ارسال رسولان علیهم صلوات الله اجمعین، به سوی بندگان از جانب خدای متعال، تحقق..... است و دانایتر بودن آنان به فرمان الهی است. (سراسری زبان ۹۳)
- ۱- تعقل - معلول برتری معرفت
- ۲- ایمان - معلول برتری معرفت
- ۳- تعقل - علّت استواری ایمان
- ۴- ایمان - علّت استواری ایمان
۴. احساسات شخصی و سلیقه ای، به این دلیل پاسخ گوی نیازهای برتر انسان نیست که (سراسری زبان ۹۲)
- ۱- احساسات و سلیقه متغیر و متبدل اند.
- ۲- هر نیازی راه پاسخ گویی خاص خود را می طلبد.
- ۳- آن گونه از نیازها فراتر از احساسات و سلیقه اند.
- ۴- نیازهای برتر همراه با دل مشغولی و دغدغه و درد متعالی اند.
۵. از دقت در پیام کدام آیه مسدود بودن راه بهانه گیری انسان های دور افتاده از راه هدایت مفهوم می گردد؟ سراسری خارج از کشور ۹۲
- ۱- ربنا الذی اعطی کل شی خلقه ثم هدی
- ۲- رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِنَاسٍ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ
- ۳- وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی هَدَاَنَا لِهَٰذَا وَ مَا كُنَّا لَنَهْتَدِیَ لَوْلَا اَنَّ هَدَانَا اللَّهُ
- ۴- اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ عَلَیْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ اِهْتَدٰی فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا یَضِلُّ عَلَیْهَا
۶. اگر گفته شود نیازهای برتر انسان به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالاخره به سوال هایی تبدیل می شوند تا پاسخ آن ها نیابند آرام نمی گیرد این عبارت بدان معنی است که:..... (سراسری زبان ۹۱)
- ۱- انسان هرگز خالی از دغدغه و اضطراب و دل مشغولی نیست.
- ۲- انسان محصور در نیازهای روزمره و زندگی طبیعی نیست.
- ۳- نیازهای زندگی و روزمره ی انسان متغیر و متفاوت است.
- ۴- انسان به دلیل انسان بودنش نمی تواند به محدودها خرسند باشد.
۷. کدام نیاز از نیاز های انسان است که خود را در سوال چگونه زیستن نشان می دهد؟ جامعیت و قابلیت کسب اعتماد از ویژگی های انسان است (سراسری خارج از کشور ۹۱)
- ۱- کشف راه درست زندگی - سوال های مطرح شده از سوی
- ۲- درک هدف زندگی - سوال های مطرح شده از سوی
- ۳- کشف راه درست زندگی - پاسخ های داده شده به پرسش های ناگزیر
- ۴- درک هدف زندگی - پاسخ های داده شده به پرسش های ناگزیر
۸. مفهوم مسدود ماندن راه بهانه گیری انسان از دقت در کدام آیه دریافت می شود؟ (سراسری خارج از کشور ۸۹)
- ۱- ربنا الذی اعطی کل شی خلقه ثم هدی
- ۲- سبح اسم ربک الاعلی الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی
- ۳- رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِنَاسٍ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ
- ۴- اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ عَلَیْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ اِهْتَدٰی فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا یَضِلُّ عَلَیْهَا
- نکته: بر طبق آیه ارسال پیامبران به دودلیل است ۱- حجت بر مردم تمام شود ۲- عزت و حکمت خداوند به اثبات برسد.
۹. مفهوم آیه ی شریفه ی رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ این است که : (سراسری خارج از کشور ۸۸)
- ۱- عزت و حکمت خداوندی، پاسخ گوی نیاز انسان به نبوت است.
- ۲- عزت و حکمت خالق، اتمام حجت برانسان را با ارسال رسولان، رقم می زند.
- ۳- نبوت، برطرف کننده ی نقص مطلق دانش بشری در راه یابی او به هدف زندگی است.
- ۴- پیامبران با بشارت و هشدار، چراغ هدایت الهی را در راه انسان، پر فروغ قرار می دهند.
۱۰. نیاز..... ارتباط دقیقی با سایر نیازهای برتر دارد و وجود پاسخ های ناهمگون به اصل ترین نیاز بشر نشانه ی می باشد (سراسری زبان ۸۸)
- ۱- کشف راه درست زندگی - آزادی و اختیار انسان در انتخاب راه و حرکت در راستای آن
- ۲- کشف راه درست زندگی - ناتوانی انسان از به دست دادن پاسخ درست و کامل به نیازها
- ۳- درک آینده ی خویش - ناتوانی انسان از به دست دادن پاسخ درست و کامل به نیازها
- ۴- درک آینده ی خویش - آزادی و اختیار انسان در انتخاب راه و حرکت در راستای آن
۱۱. مطابق معارف قرآنی خدای متعال رسولان و پیام آوران خویش را همراه با تبشیر و انذار به عنوان مبشر و منذر ارسال فرمود تا..... (سراسری هنر ۸۸)
- ۱- هدف داری خلقت و حکیمانه بودن آفرینش تبیین گردد
- ۲- استعدادهای مردم شکوفا و چراغ فطرت نورانی گردد
- ۳- حجت بر مردم تمام شود و عزت و حکمت خداوند به اثبات رسد
- ۴- گردوغبار فرو افتاده بر عقول و فطرت های پاک زوده شود
۱۲. باتوجه به آیه ی شریفه ی رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِنَاسٍ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا خدای متعال، پیامبران را با دو ویژگی تبشیر و انذار به دلیل مبعوث فرمود. سراسری خارج از کشور ۸۶
- ۱- هدف دار بودن آفرینش انسان و اتمام حجت بر او
- ۲- اتمام حجت برانسان و صاحب عزت و حکمت بودن خداوند

۱۳. از دقت در آیه شریفه یا ایها الذین امنوا استجیبوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم مفهومی می گردد که (سراسری انسانی ۸۵)
- ۱-دین، زندگی بخش و مایه ی حیات انسان است .
- ۲- مخاطب دعوت خدا و رسول ، فطرت الهی انسان است.
- ۳-مخاطب دعوت خدا و رسول ، زندگاندونه مردگان.
- ۴-دین مظاهر حیات را ارج می نهد و به آن تشویق می کند.